

MBH CONSULT B.V.
WWW.MBHCONSULT.NL

Soortgericht onderzoek Huismus

Brinklanderweg 5, Ederveen

Jeroen de Pee & Louisan Verschuur | MBH Consult B.V.
12 november 2024

MBH CONSULT B.V.
WWW.MBHCONSULT.NL

Soortgericht onderzoek

Huismus

Brinklanderweg 5, Ederveen

Opdrachtgever

Van Middendorp

T.a.v. Dhr. A. van Middendorp

andries@vanmiddendorp.nl

06-22110259

Opsteller

L.G. Verschuur, Ecoloog

MBH Consult B.V.

Ottostraat 4

6716 BG Ede

0318-202045

louisan@mbhconsult.nl

Interne controle

J.B. de Pee

MBH consult B.V.

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding en doel.....	3
1.2	Leeswijzer.....	3
2.	Wettelijk kader.....	4
2.1	Wettelijk kader Omgevingswet - natuurbescherming.....	4
3.	Het plangebied.....	5
3.1	Ligging en algemene beschrijving plangebied.....	5
3.2	Potentiële gevolgen werkzaamheden.....	6
4.	Methodes en materialen.....	7
4.1	Kwaliteitswaarborging.....	7
4.2	Nesten van huismussen.....	7
5.	Resultaten.....	8
5.1	Huismussen.....	8
6.	Effecten & conclusie.....	9
7.	Aanbevelingen.....	10
8.	Bibliografie.....	11
	Bijlage 1 Foto's veldonderzoek.....	1

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Initiatiefnemer is voornemens een oude agrarische opstal, schuur en tuinhuis te slopen aan de Brinklanderweg 5 te Ederveen. Op 18 april 2024 is een QuickScan conform de Omgevingswet (ow) opgeleverd (Wilbrink, 2024). Conclusie van de Quickscan is dat er mogelijk beschermde soorten gebruik maken van de bebouwing. Om de beschermde soort alsnog uit te kunnen sluiten is vervolgonderzoek noodzakelijk. Er moet onderzoek gedaan worden naar jaarrond beschermde nesten van de huismus (*Passer domesticus*).

Middels gericht onderzoek wordt vastgesteld of de huismus in gevaar komen door de geplande werkzaamheden. In eerste instantie wordt het al dan niet voorkomen van de soort vastgesteld. Daarnaast zal duidelijk worden hoe de soort het plangebied gebruikt en hoe groot een eventuele populatie is. Naar aanleiding van het vervolgonderzoek zal geconcludeerd worden onder welke voorwaarden de voorgenomen werkzaamheden verder uitgevoerd kunnen worden en of een ontheffing noodzakelijk is.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader weergegeven waar dit onderzoek aan gebonden is. Hoofdstuk 3 geeft een algemene beschrijving van het plangebied en daarnaast de habitat dat aanwezig is. In hoofdstuk 4 zijn de gebruikte methodes en materialen beschreven en onderbouwd met relevante literatuur waarna in hoofdstuk 5 de bevindingen staan weergegeven. Vanuit hoofdstuk 3, 4 en 5 worden de effecten beschreven en een conclusie gevormd in hoofdstuk 6. Hoofdstuk 7 bestaat uit de aanbevelingen die volgen uit de bevindingen en de getrokken conclusie. Tot slot is alle gebruikte relevantie literatuur samengevoegd in een bibliografie in hoofdstuk 8. Naast deze rapportage zijn bijgevoegd de bijlage die het rapport ondersteunen.

2. Wettelijk kader

2.1 Wettelijk kader Omgevingswet - natuurbescherming

De Omgevingswet regelt de activiteiten die met natuur te maken hebben. Het doel van de regels is het beschermen van soorten en gebieden. Dit is onder andere geregeld in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

In het Bal staat de bescherming beschreven van soorten. De soortenbescherming is opgedeeld in bescherming van vogelrichtlijnsoorten, habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten (hierna te noemen soortbescherming). De huismus is beschermd onder de vogelrichtlijn.

Soortenbescherming

Flora- en fauna-activiteit: dit is een activiteit die gevolgen kan hebben voor dieren en planten in het wild.

Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) kent verschillende beschermingsregimes voor soorten.

De bescherming van vogels uit de Vogelrichtlijn is omschreven in artikel 11.37 lid 1 van het Bal.

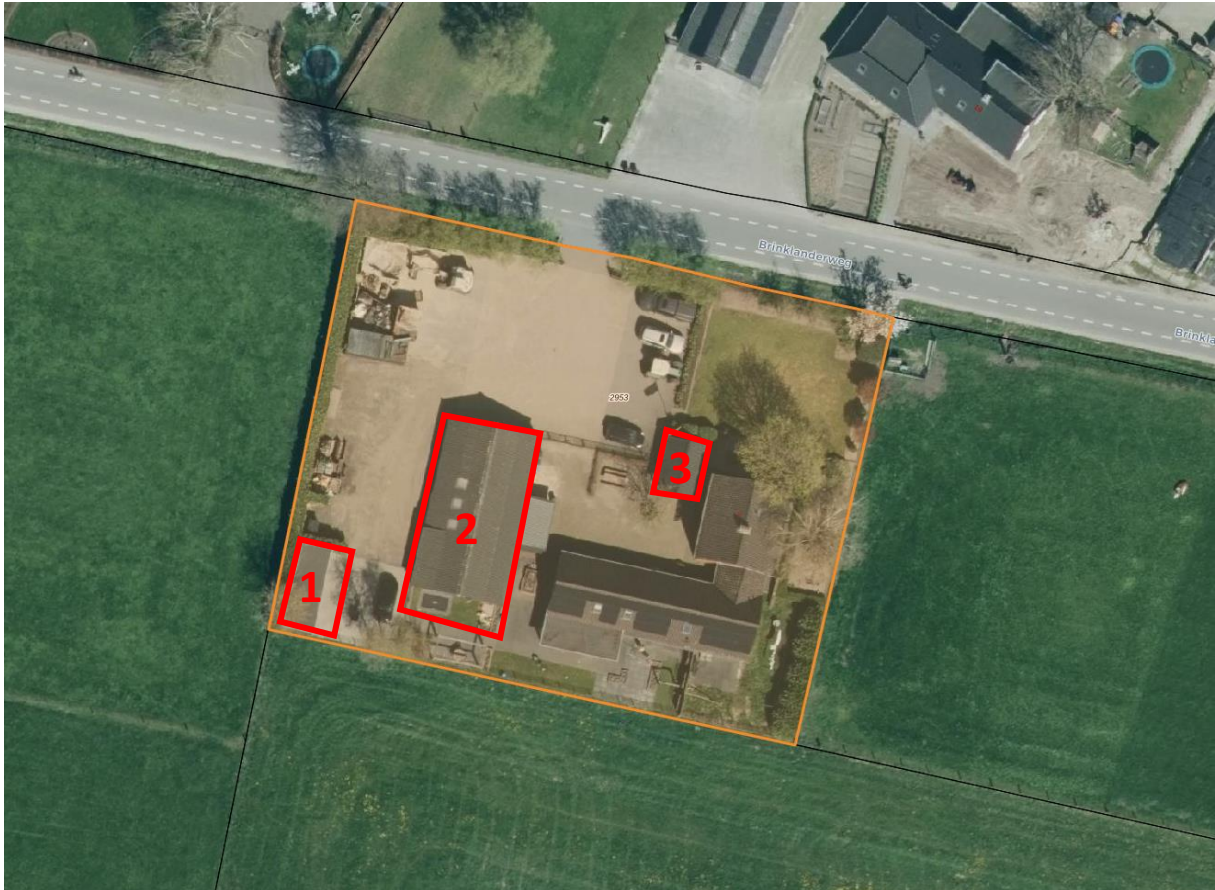
- a. Vogels mogen niet opzettelijk worden gedood of gevangen;
- b. Het is verboden opzettelijk nesten en rustplaatsen van vogels te vernielen, te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- c. Het rapen en onder zich hebben van eieren van deze vogels is verboden;
- d. Het is verboden deze vogels opzettelijk te storen.

Deze vogels zijn onderverdeeld in soorten met een jaarrond beschermd nest en soorten waarvan het nest alleen is beschermd in het broedseizoen. De nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd wegens de honkvaste aard van de huismus.

3. Het plangebied

3.1 Ligging en algemene beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Brinklanderweg 5 te Ederveen. Zie figuur 1 voor de ligging van het plangebied.

Figuur 1 Ligging plangebied (rode kaders) binnen het kadastrale perceel (oranje) (OpenStreetMap Foundation, 2024)

Het plangebied is gelegen in Ederveen, een dorp in de gemeente Ede, in de provincie Gelderland.

Voor de geplande ontwikkelingen dienen gebouw 1 t/m 3 gesloopt te worden (zie figuur 1). Uit de Quicksan Flora & fauna is gebleken dat gebouw 1 niet geschikt is voor huismussen om te nestelen. Dit betreft een tuinhuis waar geen geschikte openingen en verborgen nestruimtes aanwezig zijn.

Gebouw 2 betreft een grote langgerekte schuur met een bakstenen muur zonder open stootvoegen. Aan de noordkant is de gevel bekleed met damwandplaten. De schuur aan de zuidkant heeft een houten boeiboord aan de gevel. De schuur heeft een zadeldak bestaande uit dakplaten. Tegen het plafond zit isolatiemateriaal. Tussen de dakplaten en het isolatiemateriaal zit een ruimte van circa 20 centimeter.

Gebouw 3, tevens het kleinste gebouw dat gesloopt dient te worden, betreft een uit hout opgetrokken schuurtje. Het schuurtje heeft een zadeldak met dakplaten welke op dakpannen lijken. De golven in de dakplaten zijn erg laag, waardoor er tussen de dakgoot en de dakplaten circa 1,0 cm ruimte aanwezig is.

3.2 Potentiële gevolgen werkzaamheden

Het nieuwe plan bestaat uit het bouwen van een nieuwe schuur waarvoor een aantal opstallen op het perceel worden gesloopt. De sloop van de gebouwen 2 en 3 (zie figuur 1) kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van huismussen. De sloopwerkzaamheden kunnen ervoor zorgen dat vaste nest- en voortplantingsplaatsen van huismussen vernield worden (Bal artikel 11.37 lid 1b). Hierbij kunnen ook juveniele en volwassenen dieren gedood worden (Bal artikel 11.37 lid 1a). Daarnaast kunnen aanwezige huismussen worden verstoord in hun natuurlijke leefgebied (Bal artikel 11.37 lid 1d). Deze activiteiten zijn volgens de Ow verboden. Het overtreden van deze verbodsbepalingen kan leiden tot het verslechteren van de staat van instandhouding van de huismus op lokale schaal.

Dit vervolgonderzoek moet uitwijzen of daadwerkelijk de bovengenoemde verbodsbepalingen worden overtreden en of dit schade zal doen aan de instandhouding van de huismus.

4. Methodes en materialen

4.1 Kwaliteitswaarborging

Het veldonderzoek is uitgevoerd door Jeroen de Pee, ecooloog, werkzaam bij MBH Consult B.V. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*) van BIJ12 (BIJ12, 2023). Dit is gedaan door het onderzoek uit te voeren middels het lichten van de dakpannen tijdens de minst kwetsbare periode. Dit houdt in dat er buiten de broedperiode (15 september tot 1 maart) van de huismus is gewerkt en buiten periodes van vorst.

4.2 Nesten van huismussen

De jaarrond beschermde nesten van de huismus zijn onderzocht. Hiervoor zijn op 27 november 2024 om 16:45 uur de dakpannen gelicht van de bebouwing. Het was die dag gemiddeld 10 graden overdag, miezerregen en windkracht 6. De afgelopen dagen is er geen vorst gemeten in Nederland en er is geen vorst voorspeld in de aankomende dagen. De kans is groot dat op deze dag de huismus niet op het nest zit. Het is dan toegestaan om onder begeleiding van een erkend ecooloog de pannen te lichten.

Het plangebied bestaat uit twee gebouwen (2 en 3, zie figuur 1). Beide gebouwen hebben dakplaten met dakbeschot. De daken zijn met een ladder gecontroleerd. De schuur (2) heeft tussen het isolatiemateriaal en het de dakplaten een ruimte van circa 20 centimeter, waardoor huismussen onder de dakplaten kunnen nestelen. Van deze schuur is daarom vanaf de noord- en zuidkant onder het gehele dak doorgekeken met een led-zaklamp en endoscoop. Het afschroeven van dakplaten was niet noodzakelijk. Onder het dak is gekeken naar sporen van huismussen zoals mest, veren, eischalen of nestmateriaal.

In het geval dat er nesten worden aangetroffen dienen, na afronding van het onderzoek, de daken weer in de originele situatie te worden herstelt. Er kan middels twee inventarisatie rondes tussen 1 april en 20 juni onderzocht worden of deze nesten daadwerkelijk in gebruik zijn en door hoeveel individuen. Tijdens deze rondes wordt ook onderzocht voor welke andere functies het plangebied wordt gebruikt en de directe omgeving daarvan.

Gezien er buiten de bouwwerken geen aanpassingen worden gedaan is onderzoek naar essentiële onderdelen van de leefomgeving niet noodzakelijk. Er kan gekozen worden om alleen te compenseren voor aanwezige nesten.

5. Resultaten

5.1 Huismussen

Onder begeleiding van Jeroen de Pee is de ruimte tussen de dakplaten en het isolatiemateriaal van de schuur (2) gecontroleerd, in samenwerking met de initiatiefnemer, op de plekken waar potentiële verblijfplaatsen aanwezig konden zijn (zie figuur 2).

Onder de beplating van de schuur zijn twee nesten van huismussen aangetroffen. In beide hoeken aan de noordkant van de schuur is één nest aangetroffen. Verder ziet alles er schoon uit. Er zijn geen eischalen, mest of veren aangetroffen.

Figuur 2 Onderzoeken van de ruimte tussen het isolatiemateriaal en de dakplaten op de schuur (2).

Het schuurtje (3) is niet geschikt voor huismussen om te nestelen. Er is te weinig ruimte (maximaal circa 1 centimeter) tussen de dakgoot en het golfplaten dak, waardoor er geen huismussen tussen de golfplaten en het dakbeschot kunnen kruipen (zie foto's bijlage 1). De aanwezigheid van nesten van huismussen is hier uitgesloten.

6. Effecten & conclusie

Met het slopen van de schuur (gebouw 2) gaan twee nesten van de huismus verloren. Omdat tijdens de quickscan huismussen in het groen op het erf zijn aangetroffen, kan worden aangenomen dat de nesten in gebruik zijn. Zonder het treffen van maatregelen worden de nesten van huismussen verniet en weggenomen, mogelijk worden individuen gedood en/of verstoord in hun natuurlijke leefomgeving.

Dit is een overtreding van het Bal, artikel 11.37 lid a, b en d van de Omgevingswet.

Om de werkzaamheden aan de schuur voort te zetten dient er een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit op grond van het Besluit Activiteiten Leefomgeving van de Omgevingswet te komen. In deze vergunning staat beschreven welke maatregelen er moeten worden getroffen om effecten op de huismus in te perken.

Omdat er in het schuurtje (gebouw 3) geen potentie voor nesten van huismussen aanwezig is, zal het slopen van het schuurtje geen effect hebben op de huismus en zullen daar geen verboden genoemd in het Bal artikel 11.37 van de Omgevingswet worden overtreden. Deze werkzaamheden kunnen voortgezet worden zonder omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteiten.

7. Aanbevelingen

Het is uitgesloten dat er huismussen gebruik maken van het schuurtje (3). Het nader onderzoek heeft uitgewezen dat het schuurtje niet geschikt is voor huismussen om te verblijven. Er hoeven geen maatregelen getroffen te worden, ook hoeft er geen omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteiten te komen voor de sloopwerkzaamheden van het schuurtje.

Er dient wel altijd rekening gehouden te worden met de (specifieke) zorgplicht (artikel 1.27 Bal).

Voor de geplande sloopwerkzaamheden van de grote schuur (2) dient voor de start een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteiten op grond van artikel 11.37 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving te komen.

Zonder vergunning kunnen er geen werkzaamheden plaatsvinden aan de schuur die negatieve effecten hebben op de nesten van de huismus en de huismus zelf. Er mogen daarom geen wijzigingen aan de schuur, en dan met name het dak, worden gedaan.

Voor het verleent krijgen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit dient er een activiteitenplan te worden opgesteld door een erkend ecoloog. In dit activiteitenplan staat beschreven welke maatregelen er moeten worden getroffen om schade aan de soort te voorkomen. Dit wordt beoordeeld door de provincie.

8. Bibliografie

BIJ12. (2023). *Kennisdocument Huismus*. Utrecht: BIJ12.

Nationale Databank Flora & Fauna. (2019-2023). Nationale databank Flora & Fauna. *Uitvoerportaal*. Nederland.

OpenStreetMap Foundation. (2024). *Kadastrale kaarten*. Opgehaald van Kadastrale kaarten: <https://kadastralekaart.nl/>

Rijksoverheid. (2022). *Lokale wet- en regelgeving*. Opgehaald van Overheid: <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR360329/16>

Vogelbescherming Nederland. (2023). *Vogelbescherming Nederland*. Opgehaald van Vogelbescherming Nederland: <https://www.vogelbescherming.nl/>

Wilbrink, W. (2024). *Quickscan flora en fauna Brinklanderweg 5 te Ederveen*. Voorthuizen: Laneco.

Bijlage 1 Foto's veldonderzoek

Onderzoek schuur 2

Onderzoek schuur 3

